

Pr Heddi Lutterus
Asekantsler
Justiits- ja Digiministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

Teie 23.07.2025 nr 7-1/6253

Meie 1.09.2025 nr 6.1-1/104-1

Arvamus EL 28. režiimi kohta

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) tänab võimaluse eest jagada esialgseid mõtteid seoses Euroopa Komisjoni algatusega luua nn 28. režiim ehk uus vabatahtlik EL-ülene äriühingu vorm. Kuna algatuse täpne fookus ja sisu on alles kujunemas, on seisukoha kujundamine keeruline, kuid peame vajalikuks rõhutada mõningaid põhimõtteid ja tingimusi, millest lähtuvalt võiks selline režiim olla Eesti ettevõtetele kasulik.

ITL näeb, et Euroopa ühisturu täieliku potentsiaali kasutamist **takistavad reaalsed barjäärid** – alates riikide erinevatest äriühinguvormidest ja kapitalinõuetest kuni keeruka maksustamise, aeglase registreerimisprotsesside, tööjõu füüsilise kohalolu nõuete ning e-identiteedi ja e-allkirja piiratud vastastikuse tunnustamiseni. Need muudavad piiriülese äritegevuse kulukaks ja bürokraatlikuks ning vähendavad Euroopa ettevõtete atraktiivsust investorite silmis.

Nendeks takistusteks on seega eelkõige:

- tööjõu füüsilise kohalolu ja kontaktisiku nõuded;
- keerukad ja erinevad kvalifikatsiooni- ja keelenõuded;
- maksustamise killustatus (sh transfer pricing, permanent establishment);
- piiratud võimalused piiriülesest kasutada digiallkirja, ettevõtteandmeid ja äriregistrite infot.

Sektori hinnangul on oluline, et Euroopa Liidu tegevus keskenduks **halduskoormuse vähendamisele ja olemasolevate reeglite lihtsustamisele**. Seda eriti sellistes valdkondades nagu andmekaitse (GDPR), tehisintellekti regulatsioon ja aruandluskohustused.

Paljude ettevõtete jaoks on atraktiivne idee luua vabatahtlik, ühtlustatud ja vaikimisi digitaalseks kujundatud õigusraamistik, mis võimaldaks **kiiret ja paberivaba asutamist, ühtlustatud maksuprotseduure, EL-i üleselt toimivat äriregistrit ning lihtsamat talentide liikumist**. Selline lahendus võiks olla eriti väärtuslik idu- ja kasvuettevõtetele.

ITL-i hinnangul peaks seega Eesti positsioon toetama algatusi, **mis lihtsustavad ettevõtlust, vähendavad dubleerimist ja suurendavad digitaalset ühtlustamist, vältides samas uute paralleelsete ja keerukate raamistike teket**. 28. režiim võiks olla lahendus, kui see kujuneb lihtsaks, paindlikuks ja digitaalseks õigusraamistikuks, mis võimaldab ettevõtte asutamist ja konverteerimist üle EL-i, sh peakontori ja registreeritud aadressi lahus hoidmist ning ettevõtte viimist ühest riigist teise ilma likvideerimiseta (nt EL-i ülene äriregister) ning tagab täielikult digitaalsed, kiire ja ühtse kontaktpunktiga protsessid („once only“ põhimõte, e-identiteedi ja e-allkirja vastastikune tunnustamine).

Meie hinnangul peaks 28. režiim olema **vabatahtlik, kuid avatud kõikidele ettevõtetele**, mitte üksnes VKE-dele. See suurendaks usaldust, parandaks nähtavust ning looks EL-i ülese „kaubamärgi“, mis aitaks kaasata kapitali ja tugevdaks Euroopa ettevõtete positsiooni globaalses konkurents. Samas rõhutada, et režiim ei tohiks dubleerida ega muuta veelgi keerukamaks olemasolevaid regulatsioone – selle väärtus seisneb just bürokraatia vähendamises ja turu lihtsustamises.

ITL toetab 28. režiimi edasiarendamist tingimusel, et see pakub ettevõtjatele selget praktilist lisaväärtust piiriülese tegutsemise lihtsustamisel ning aitab kaasa Euroopa ühtse turu elavdamisele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Kadri Pungas kadri.pungas@itl.ee